

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegeci-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
M megjelenik
hét naponként a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordvat

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótlajdonos: KOVÁCS SANDOR.

A politika hírei.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai napirendjét, a választójogi törvényjavaslat általános vitáját, kis heves zivatar előzte meg. Ábrahám Dezső Károlyi-párti képviselő napirend előtti felszólalásra kért engedélyt, de azt sem az elnök, sem utóbb a Ház nem adta meg neki, úgy hogy Ábrahám felszólalásának tartalmát interpellációként jegyezte be. Az interpelláció a miniszterelnököt érintve van intézve s címe: „Interpelláció a sajtószabadság, a parlamenti beszédek törvényellenes cenzurázása és közlésének megtiltása tárgyában”. Az elnök jelenti, hogy Ábrahám Dezső képviselő napirend előtt a kivételes hatalom és a cenzura kezelési ügyében felszólalni kíván. Az engedélyt azonban nem tartotta megadhatónak.

Következett a napirend. Tárgyalásra került a választójogi törvényjavaslat első szakasza.

Gündösch Guido (szász) azon a véleményen van, hogy a törvényjavaslat nem kerül ellentétbe azokkal a kijelentésekkel, amelyek a korona részéről elhangzottak. Az állam fenmaradásának jogát megtagadó elemeket ki kell zárni a választójogból, a politikailag érett rétegeknek azonban meg kell adni a jogot. Attól tart, hogy a tökéletesen általános választójog esetén a tömeguralom helyett egyesek uralma állna be, azoké, akik a tömegeket vezetni fogják. Vannak azonban a tömeges vezetők között sokan, akik nem vezetnek, hanem félrevezetik a népet. A jövő parlamenti munkaadók érdekeivel szemben nem lesz a középosztálynak és főleg a kisbirtokosoknak olyan hathatós védelme, mint a mostani képviselőházban. A javaslatot elfogadja.

Balla Aladár a következő szónok: A demokratikus választójogban a haladás egyik legfontosabb tényezőjét látja, mert a jogtalanok felélemelése az igazságnak, a finomabb emberi jogérzéknek az érvényesülését jelenti. Elismeri, hogy a Ház kilenczederesze irtózik a demokratikus választójogtól. A Vázsonyi-féle javaslat nagy lépést jelent az általános választójog felé. Nem érti, hogy ugyanakkor, amikor folyton a nemzeti szempontok veszedelmeit hangoztatják, ugyanakkor miért hirdeti azt az igazi és félhivatalos kormánypárt: a munkapárt, hogy az ipari munkásságnak semmi oka nincsen panasza a javaslatra szemben.

— Szalmával is lehet fűteni a cséplőgépeket. A közlelmezési miniszter leiratban közölte Makó város közlelmezési hivatalától, hogy amennyiben a cséplőgépek részére nem áll elegendő szén rendelkezésre, úgy ezután szalmával is lehet fűteni, ami eddig tiltva volt.

A világháború eseményei.

Páriszt néhány nap múlva kiűrik, — Eddig egy millió ember utazott el a francia fővárosból.

Páriszt már néhány nap múlva kiűrik és a polgári lakosságot rövidesen teljesen elszállítják. A lap követeli, hogy ha a kiűritést valóban elrendelik, gondoskodjanak elegendő vonatról és szállító eszközről, hogy a lakosság nyugodtan és rendben hagyassa el a várost. A berni lapok már azt jelentik, hogy eddig egy millió ember utazott el Párisból.

A franciák ellentámadásai.

Párisnak a legutóbbi német offenzíva folytán való fenyegetése a franciákat arra kényszeríti, hogy állandóan támadásokat intézzenek az Oise és Marne között, hogy részleges akciókkal állásaikat megjavítsák. Ezek a helyi harci cselekmények, amelyek tapasztalás szerint a támadónak csekély eredmény mellett igen nagy áldozataiba kerülnek, legjobb bizonyítékai a német offenzíva rendkívüli hatásának.

Mit mondott Návay Lajos a képviselőházban?

A legmagyarabb választójogi felfogás.

A „M. F. U.” tegnapi számában már megemlékezett nagyjában arról a nagyszabású beszédről, melyet Návay Lajos dr. Csanádmegyéről szóló szülőtte tartott. Most módunkban áll Návay Lajos dr. beszédét bővebben közölnünk.

Návay Lajos azzal kezdte felszólalását, hogy a választójogi törvény mindenütt kompromisszum eredménye volt, így Angliában is. Mindkét félnek alá kell magát rendelnie annak a szempontnak, hogy mi válik a nemzet javára. Minden osztálynak inkább lehetne panasza erre a javaslatra, mint az ipari munkásszótálynak, Haladás a 8 holdas cenzus, a 10 koronás adócenzus, a mezőgazdasági cselédek szavazati joga; a kereskedelmi, az intellektuális cenzus öt ugyan nem elégitik ki, de szintén igen messzemenő, igen nagyfokú jogkiterjesztést jelentenek. Egy év óta a többség és a kisebbség viszonya beteg alapokon nyugszik. A többség elzárkózott a választójog kiterjesztése elől. Közben olyan világáramlat támadt, amely nálunk is kedvezett a választójog ügyének. Ha módjában lett volna az Esterházy-kormányának választani, akkor elmaradtak volna a komplikációk. Vázsonyival szemben azt bizonyítja, hogy a kormány által benyújtott javaslat sokkal közelebb áll a Vázsonyi-féle tervezethez, mint az 1913-as törvényhez. Reméli, hogy a plénumban a hat elemi helyett a négy osztály fog keresztül-

menni, mint egyedül helyes megoldás, kapcsolatban a magyarul tudással. A hat osztály nincs annyira kiépítve, hogy inkább a választásból kizáró címként szerepelhet, mint jogkiterjesztés gyanánt. A mezőgazdasági munkások és cselédek szavazati jogát kívánja legalább a 4 elemi cenzusa alapján. A 4 elemi végzettség ugyanis nagyon kis százalék, az első elemre beirtotkhoz képest.

A Károly-keresztesek jogokhoz juttatásában nem lát olyan nemzeti veszedelmet, mint a munkapárt. A hősök kultuszát külön kell választani a választójog kérdésétől. A Károly-keresztesekre vonatkozólag elfogadja az eredeti javaslat rendelkezéseit. A kereső és családfenntartó nők aktív választójogát helyesli. Minél inkább függő elemek jutnak szavazati joghoz, annál inkább van szükség a titkosságra. Vázsonyi tervezetének a titkosságra vonatkozó részét helyesli. Bár óhajtana is, hogy egykor a magyarul írás-olvasás feltétele a választójognak általános jogcíme legyen, ma ezt nem helyesli. Ezt csak úgy érhetjük el, ha a nemzetiségieket meggyőzzük arról, hogy saját érdekében áll a magyar nyelvnek elsajátítása. De határozottan tévesnek tartja, hogy a magyar írás-olvasás tudása magyar és nemzeti irányu garancia volna. A nemzetiségiekkel szemben az 1868: 44. tc. alapján áll, amely a teljes egyenjogúságot biztosítja. Batthyány javaslatát taktikából jónak tartja, de a mai viszonyok közt keresztülvihetetlen. Elfogadja azonban Wekerle javaslatát, amely a négy elemi összekapcsolja a magyarul tudással.

A nemzeti egységnek mások az utai s ma nem térhetünk olyan po-

litikára, amely jogfosztással jár. Ami azt a felfogást illeti, hogy a jogkiterjesztés veszélyezteti a társadalmi jobb elemek befolyását, azt hiszi, ha ezek a jobb elemek a maguk erejéből nem tudják biztosítani befolyásukat, holott a legkedvezőbb helyzetben vannak, akkor nem is méltók erre a szerepre. Hogy melyik a történelmi osztály, azt majd az utókor dönti el, mert mindnyájan a történelemben élünk. A közigazgatás államosítását kívánja, amiről itt pár év előtt beszélni valóságos bűn volt, kívánja abból a meggyőződésből, mert ez fogja megalapozni a jövő nemzeti Magyarországot. Kötelességeink vannak a népoktatás terén. A közigazgatás államosítása, a tanügyi reform, a magyar hadsereg biztosítani fogja azt, hogy a választási reform csak hasznára legyen az országnak. A javaslatot elfogadja. (Taps. A szónokot számosan üdvözlik, elsőnek Wekerle Sándor miniszterelnök).

Hőseink emléke.

A negyvenhatosok emlékalbuma.

A cs. és kir. 46-ik gyalogezred „A cs. és kir. 46-ik gyalogezred hadialbuma” címmel saját rokkant és hadiárva alapja növelésére egy nagyszabású emlékalbum kiadását határozta s az előkészítő munkálatokat is megkezdte.

Mi a hadialbum?

Egy hatalmas mű, mely írásban és képből magába fogja foglalni az ezred harctéri vezetőségét, tisztikarát, legénységét és harctéri életét. Részletesen elfogja mondani az ezred háborús történetét, a tüzkeresztségtől napjainkig. Befogja mutatni a legvittebb, legszebb kitüntetett harcosok arcképcsarnokát. Írott emléket fog emelni a hősi halált halt bajtársaknak. Meg fog emlékezni a tábori élet örömeiről, az ezred dicső napjairól. Lehetőség szerint bő képsorozatban fogja bemutatni azokat a helyeket és eseményeket, amelyek történetével kapcsolatban vannak. Ezáltal a hadialbum az itthoniak és a katonák közös emlékére emeltetik, örök dicsőségére az alföldi nép világra szóló harcteremttségének.

Hogy azonban a „Hadialbum” a hozzája fűzött reményeknek megfelelően, annak előállításához szükség van a társadalom erkölcsi és anyagi támogatására.

Alig van család, a melynek ne

volna meg a maga hőse, ahol ne siratnák az apát, testvért, vagy jóbarátot. Ezeknek a hősöknek, el-esetteknek és rokkantaknak hátrahagyott és közérdeklődésre számot tartó naplójegyzeteit, haretéri eseményeket megörökítő leveleit vagy fénykép felvételeit kéri a szerkesztő bizottság.

Minden közérdekű adat, mely katonáinkkal összefüggésben áll, a műben közölve lesz. Ez az irányelv adja meg az impulzust arra, hogy a kiadandó Hadialbum tartalma kiemelkedik majd a tisztán katonai művek közül s az a katonáknak és itthoniaknak közös munkája lesz.

Azzal azonban, hogy a hősi emléket megőrző adatokat a szerkesztőség részére bocsájtottuk, még nem tettünk eleget. Elő kell fizetnünk, meg kell rendelnünk a Hadialbumot! Ez a mű ott kell hogy diszelegjen minden családnak asztalán! Lássák majd fiaink, unokáink őseik vitézségét!

A harcerekken még dörögnek az ágyuk, még folyik a drága magyar vér, itthon még mindig szaporodnak a rokkantak, özvegyek és árvák. Ezeknek a szenvedőknek segít a könnyeit letörölni, nyomorát enyhíteni az, aki a Hadialbumra előfizet, mert a Hadialbum kiadásából befolyó minden fillér a háború ezen szerencsétlenjeinek felségítésére fordítatik.

A Hadialbum előfizetés mellett fűzve 40 korona, diszkótésben 50 korona. — Megrendelhető azonban utánvét mellett is. Így fűzve 50 korona, diszkótésben 60 korona az ára. Olvasva talán sok, de a mű tartalmához mérten azonban szegény összegek ezek. Amikor azonban a Hadialbumra előfizetünk, ne csak a mű és annak ára lebegjen előttünk, lássuk meg a rokkantakat, özvegyeket és árvákat is, halljuk meg segélykiáltásukat és nyissuk ki erszényeinket is. A nemes cél érdekében felülfizetéseket és adományokat is elfogad a szerkesztőség. Azoknak nevei, kik a fentebb leírt alapok gyarapítására 50 koronát meghaladó adománnyal járulnak, a Hadialbum lapjai közé iktatott aranylapokon lesznek megörökítve. Ezzel dokumentálni akarja a szerkesztőség, hogy a munka és a jótékony célú alap létrehozásába, illetve gyarapításában nemes és lélekemelő önzetlenséggel állott támogatására hadkiegészítő kerületünk hazafias társadalmá.

A Makói Független Ujság szerkesztősége amikor a negyvenhatosok Hadialbumára ismételt felhívja Makó város hazafias közönségét, készségesen áll ez ügyben a közönség rendelkezésére. Akiknek a Hadialbum részére szánt fényképe, haretéri leírása stb. van, hozza el hozzánk, mi átvesszük és a Hadialbum szerkesztősége részére továbbítjuk azt. Elfogadjuk Hadialbumra előfizetéseket és adományokat is, me-

lyeket külön lapunkban is nyugtázzunk.

Makó város közönsége büszke lehet arra, hogy a háború áldozatainak segítésében mindenkor elől járt. Erre az immár közismertté lett áldozatkészségre hivatkozunk most is, amikor vitéz háziezredünknek, a vitéz negyvenhatosoknak a rokkantjai, özvegyei és árvái részére hazafias közönségünk támogatását kérjük.

Mit kell tudni a bortermelési adóról?

Egy szakértő nyilatkozata. — Nem a szőlőtulajdonos fizeti az adót, hanem aki bort termel belőle. — A beraktározás és az új adó.

Az új bortermelési adóról egy kiváló országos szakteknitely a következő ismertetést adta a közönség számára:

A bortermelési adó tárgyát a törvény 1. szakasza értelmében a bort must és a bor képezi, minélfogva a szőlő után bortermelési adó nem fizetendő, még akkor sem, ha az egész szőlőtermés adatnék is el. Ily esetben a bortermelési adó fizetésére az köteles, aki a szőlőből bort mustot, vagy bort termel és az adó az idézett t.-cikk 10. szakasza szerint a must vagy a bor termelési helyén fizetendő. Ha a termelő a mustot vagy a bort anélkül, hogy azt a termelési helyen bepincézte, illetve raktározta volna, más községbe szállítja és az ott lévő helyiségben pincézi illetve raktározza be, úgy a bejelentést a törvény 10. szakaszának 1. bekezdése értelmében abban a községben kell megtekintenie, amelyben a mustot vagy a bort bepincézte, illetve beraktározta. Ehhez képest tehát a must vagy a bor kezelése körüli teendőket annak a községnek kell végeznie, amelynek területén a mustot vagy a bort a termelő bepincézte, illetve beraktározta és így a törvény 13. szakaszában beszédségi és kezelési költség fejében megállapított hektoliterenkénti 2 korona ugyancsak ezt a költséget illeti meg.

— Ha azonban a termelő a mustot vagy a bort az első bepincézésért, illetve beraktározásért követőleg további beraktározás végett ismét egy másik községbe szállítja el, úgy — a szabadraktárba való elszállítás kivételével — az adót az első bepincézés illetve beraktározás helyéről való elszállításakor kell befizetni az adót akkor is, ha a termelő a mustot vagy a bort bepincézés, illetve beraktározás nélkül a termelés helyén eladja és onnan elszállítja.

— A hatósági zöldségületben frissen szedett főzőtök s nagyon jó minőségű zöldbabot árusítanak. Mindenki annyit vásárolhat anmenyire szüksége van. Főzőtök ára 86 fillér, zöldbabé 2 kor. 40 fillér kilogrammonként. A zöldségület a városháza alatt a régi Tokár féle boltban van.

Újabb marharekvirálás lesz Makón.

A katonaság és az el nem látott lakosok számára szükséges vágómarhák újabb rekvirálása.

12107—1918.

A m. kir. földművelési miniszter ur által a hadsereg élemezése végett újabb vágómarha beszerzése rendeltetett el, minek folytán Makó város köteleztetett 120 db. vágómarhának f. évi július hó 27-re való átadásáért.

Szigoru kötelességünk a fenti számú vágómarha előállítására, ennél fogva a szarvasmarha rekvirálás újból folyamatba tétetik s a rekvirálás megejtése végett a kiküldött hatósági közegek az állattulajdonosokat lakó helyeiken fel fogják keresni, s a legelőre kihajtott jószágaitak is megszemlélik.

A rekvirálás a jövő hét folyamán indul meg és folyó hó 20-ig fejeződő be.

A rekvirált vágómarhákat tulajdonosaik folyó évi július hó 27-én (szombaton) délelőtt 9 órakor kötelesek a városi mázsaház elé mulhatatlanul előállítani, mert aki a kötelezettségének meg nem felel, a legszigorubbán lesz megbüntetve, s rekvirált marháját a hatóság fogja előállítani, ami tetemes költségébe kerül a mulasztónak.

A szarvasmarhák átvétele hat csoportban történik, vagyis az átadandó állatok suly szerint b. osztályban soroztatnak és pedig: 500 kgr.-on felüli sulytak az I-ső osztályba, 450-től 500-ig a II-od osztályba, 401-től 450-ig a III-ad osztályba, 351-től 400-ig a IV-ik osztályba, 301-től 350-ig az V-ik osztályba, 250-től 300-ig a VI-ik osztályba, 250 kgr.-on alóli jószágok egyáltalán nem vétetnek át.

Az átvételi suly osztályok, valamint az egyes suly osztályokra nézve folyó évi június hó 9-től július hó végéig megállapított árak az alábbiak:

I-ső osztály, 500 kgr.-on felüli sulyú vágómarha, ökör és bika 700, tehén 680.

II-od osztály 450—500 kgr.-ig vágómarha, ökör és bika 660, tehén 640. korona.

III-ad osztály 401—450. kgr.-ig vágómarha, ökör és bika 620, tehén 600 korona.

IV-ik osztály 351—350. kgr.-ig vágómarha, ökör és bika 580, tehén 560 korona.

V-ik osztály 301—350. kgr.-ig vágómarha, ökör és bika 530, tehén 510 korona.

VI-ik osztály 250—300. kgr.-ig vágómarha, ökör és bika 480, tehén 460 korona

Az összes osztályokra nézve a minőség szempontjából az a követelmény, hogy az állatok legalább is husosak legyenek. Olyan ökrök

és tehenek, melyeknek állandó metsző foguk első párja még kiváltva nincsen, nem adhatók át. Ugy szintén nem vehetők át hajtó marhaként 10 évnél idősebb vágómarhák. 250 kgr.-nál nehezebb bikák akkor is átvehetők, ha állandó metszőfoguk még nincsen. Rossz minőségű állatok, ugynevezett *kicsontozni való marha, továbbá 250 kgr.-on aluli sulyú állatok, valamint beteg és beteg gyanus állatok és olyan tehenek, melyeknek hasas volta az átvételkor megállapítható, nem kerülnek átvételre. Az osztályozásnál szakszerű gondossággal és szigoru pontossággal kell előírni, a minőségi kellekek megállapításából mindenkor a m. kir. állatorvos véleménye a mérvadó, aki azonban felelős azért, hogy olyan állat átvételre ne kerülhessen, amely a fenti minőségű kellekek szempontjából kifogás alá eshetik. Egyébként az átvételi feltételek tovább is változatlanok. A vételár megállapításának alapján a hivatalosan hitelesített mérleggel megállapított bruttó első suly fog szolgálni, minden levonás nélkül, tehát a normális etetés és itatásért levonásba került 3 százalék ezentul nem fog levonadni, ugy szintén nem vonatik le az eddig levonásra került egy és fél százalék bélyegilleték, azoknál a szállítványoknál, amelyek hatósági kivétel útján kerülnek beszerzésre. Levonásba csak az átvételi járulékok részére 3 százalék fog hozatni.

Az átvétel épen úgy fog történni, mint az a legutóbbi alkalommal is Bagáry Kálmán közgazdasági előadó fogja képviselni, akihez mindenféle kívánalmak és panaszok előterjesztendők, s akinek köteletségében áll, hogy a közérdek megóvása, valamint az egyesek érdekeinek megvédése végett a szükséges intézkedéseket megtenni.

Az állattenyésztés érdekének megóvása szempontjából a gazdasági műveléshez szükséges igásmarha állomány a tehenészetek legelő tehenei, a tenyész bikák, a hasas tehenek a rekvirálás alól a lehetőségig mentesítettnek.

— A katonai munkások csak későn érkeznek. Tudomás és mihez tartás céljából közöljük, hogy a honvédelmi miniszter értesítése szerint aratási munkára kivezényelt katonai munkások forgalmi akadályok miatt csak nagy késéssel érkehetnek meg. Igyekezzenek tehát mindenki munkásról — addig is, míg a katonai munkaerő megérkezik — legjobb belátása szerint gondoskodni. A katonai munkások megérkezését a M. F. U. közölni fogja.

— Időjárás. Megeredt az eső a június végével és most már esett szaporán. Kilátás: A csapadékos időjárás valószínűen továbbra is tart, hőmérséklet inkább csak hűvös napok, főleg hűvös reggelekre szorítkozik.

NAPI HIREK

A gyümölcstermés. Az eddigi jelentések szerint az idén kitünő gyümölcstermésre van kilátás. Eppen a legfontosabb gyümölcstermelő vidékekről érkeznek a legkedvezőbb hírek a termés kilátásokról. Kecskeméten egyenesen rekordtermésre számítanak s míg a múlt évben mindössze 2000 mm. volt a baracktermés, az idén legalább 100.000 mm. barackot remélnék. Igen fontos, hogy a magyar kormány idejekorán gondoskodjék a gyümölcstermés gyors és zavartalan értékesítésének biztosításáról. Ausztria és Németország részére rendkívül nagyarányú kereslet jelentkezik s kivált az utóbbinál nekünk valutáris szempontból is fontos érdekünk, hogy ezt a keresletet minél jobban a hasznunkra fordítsuk. Azoknak az eseteknek, amelyek a múlt évben oly gyakran tapasztalhattunk, hogy a gyümölcsök kellő csomagolási és szállítási eszközök hiányában hónapokig hevertek és megrothadtak, az idén nem szabad megismétlődniük.

A rendőrség államosítása. Régióta vajdó kérdése már az országának a rendőrség államosítása. — Ezer és egy cikk, könyv és egyéb nemü fejtegette azt, hogy a városok a maguk erejénél és jelenlegi szerveztségükénél fogva a rendfenntartás munkáját nem képesek kellőképpen teljesíteni. Az államosítás helyett egyelőre állámsegély jött, amelynek első félévi — részlet állapotban kapta meg a város. Most aztán mintha az államosításnak is valami szele fujna. A miniteriumtól — rendelet jött Makó városához is, hogy haladéktalanul vegyen leltárba minden — értéket, felszerelést, az utolsó legnagyobb pontossággal, ami csak a rendőrség birtokában van, beleértve az irodák felszerelését, őrszobákat, fegyverzetet, fogdát stb. Mindezt pedig az államosítás előmunkálatainak végeztetése céljából s az esetleges államosításnál mihez tartás végett. Az államosítást maga a rendőrség is, — de a közönség is csak a legnagyobb örömmel üdvözölné.

Ki akar beregmegyei gazdasági munkásokat szerződtetni? Értésítjük a gazdálkodókat, hogy akik Beregmegye területéről gazdasági munkásokat felfogadni akarnak, lépjenek a munkások szerződtetése végett azonnal érintkezésbe a beregmegyei gazdasági felügyelővel. Megjegyezzük, hogy a katonai munkások forgalmi akadályok miatt csak elkésve fognak megérkezni.

Üszök és tehén levágási tilalmának felfüggesztése. A földmivelésügyi miniszter a vármegye alispánjához rendeletet intézett a fiatal üszök és tehén levágási tilalmának hatályán kívül helyezése tárgyában. A miniszter leiratában hangsúlyozza, hogy előreláthatólag az idei takarmánytermés nem fog megfelelni a hozzáfűzött reményhez

és ennek folytán a takarmányhiány kényszerítő hatása alatt azonban az állatállomány fentartásához fűződő felette fontos nemzeti és gazdasági érdekek szigorú szem előtt tartásával egyes törvényhatóságok területére az üszök és tehén levágási tilalmát, illetve levágási tilalom alól felmentést lehet adni.

Merénylő makói szökött katonára. Amíg a derék katonák ezrei a ott véreznek a Piavánál, addig itt Makón egy elvetemült szökött katonára egy kis leányt súlyosan megsebesített. Nedelev Mariska az édesanyjával a szőlőbe ment kocsin. Utközben találkozott Hellenbai Marcival, aki meglógott ezredétől s itt üdögött a városban. Az uton haladó Hellenkai gunyos megjegyzéseket tett a kocsin ülő gyermekekre és anyjára, amit ezek nem hagytak szó nélkül. Szó, szót követett, s Hellenkai egy követ ragadva úgy vágta föbe a kis leányt, hogy azt menten elborította a vér, s súlyosan megsebesült. A szökevény katonát persze elfogták, s a lefolytatott eljárás után, mint-hogy statárium van és szökött katonáról van szó, igen könnyen nagy árat fizethet ezért a kalandért Hellenkai.

Elhalasztották a mozi cenzurát. Megirtuk a napokban a miniszteriumnak azt az intézkedését, hogy ezután 16 éven aluli gyermekek csak olyan mozielőadásokon lehetnek jelen, akkor is kisrövel csupán, amelyeken az előadó filmek ifjúsági daraboknak minősítette az arra hivatott hatóság. — Most aztán örömhirt közlünk a nevezett korban levő mozikedvelő ifjúsággal, — amennyiben a felsőbb helyről távirati intézkedés jött, amely szerint a nagy tilalom kezdetének idejét július 1-ről szeptember 1-ig elhalasztották. Az illetékes ellenőrző hatóságra vonatkozó rendelet addig elkészül.

A befőzési cinkor elfogyott, utalványokért tehát senki ne jelentkezék, mert utalványokat nem adunk ki.

Kézbesíthetetlen távirat. Fejes Samu hozzátartozóinak, Fejes Viktoria címre távirat érkezett. Az érdekeltek átvehetik a posta hivatalban.

SZÍNHÁZ

A milliárdok világa: A fekete lord.

Rejtélyes történet 5 felvonásban. Irta és rendezte Harry Piel. Bemutatóra kerül a Makói Uránia Mozgófényképszínházban július 6-án, szombaton este 9 órakor.

A film tulajdonságát emeljük ki először. Izgalmas exozicció után érdekes történet indul, amelynek érdekessége folyton csak fokozódik. Míg más detektiv daraboknál a legelső jelenet után megkonstruáljuk magunknak az egész mesét, itt azután az utolsó, a legutolsó jelenet hozza a megoldást, lebbenti fel a titok fátyolát. Harry Pie-t másodsor van alkalmunk látni ezidén, s mostani szerepben örökre megrögződik lelkünkben e bámulatos tehetségű színész arca.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fentartva.

— A viszony tehát Elemér és ön között teljesen jó? kérdé Etelka.

— Hiszem, hogy az!

— Jó! akkor hát abban a helyzetben van, hogy könnyen teljesítheti kívánságomat.

— Boldognak érezném magam, ha teljesíthetném. És miben állna az?

— Ohajtánám, ha ön valami okos ürügy alatt elcsalná hazuról Elemért.

Ödön csodálkozva nézett rá.

— Most a mézes hetek alatt?

— A lehető legkedvezőbb alkalommal! Meghívhatja őt vadászatra.

— Nem hiszem, hogy Elemér erre rávehető legyen, csóválta fejét Ödön. Annnyira szerelmes nevébe, hogy még hat ökörrrel sem lehetne őt oldala mellől elvontatni.

— Akkor hát egy nyomós és úgyszólván kényszerítő okot kell kigondolni!

Ödön savanyu arcot csinált.

— Bajos, bajos! mondá. Elemér független ember, kinek senki se parancsol! Honnét vegyek hát én egy ilyen kényszerítő okot? Nem is tudnék hamarosan ilyet kigondolni.

— Az én kedvemért tehát még az elméjét sem akarja egy kicsit megerőltetni.

— Oh kérem, drága nagysám! A kegyed kedvéért mire nem lennék képes! De nem tudom magamat bele élni a kegyed gondolatába! Nem bírom elképzelni, mi célja lehet?

— En istenem — a dolog igen egyszerű! A mézeshetek elmúltak Elemér csak nem fog mindig a felesége szoknyáján ülni? Nem akarom hogy papucshős legyen belőle!

— Ebben igaza van! mondá Ödön. Majd kigondolok valamit.

— Ezért hálás leszek! nyujtotta kezét Etelka.

Nem sokára Piroska is lejtött s most ketten andalogtak a kertben. Összeillettek, mert egyik oly büszke és gögös volt, mint a másik.

Később Etelka az öreg köszvényes bárót is meglátogatta. Az öreg ur általában igen mogorva volt és nem szívesen látott vendégeket, Etelkára vonatkozólag azonban kivételt tett, mert régi óhajta volt, vajha Etelkából és Ödönből egy pár lehetne.

Később megjelent Etelka lovásza. A komorna küldte őt azzal az izenettel, hogy a fiatal pár már visszatért Bugamérba. Lorántffy Etelka tehát bucsut vett szeretetre méltó házigazdáitól és visszalovagolt Csillagvárra.

(Folyt. köv.)

Makó város hirdetményei.

A nem termelő lakosság összeírása.

Az 1918. évi buza, rozs, kétszemes, köles, tatarka, árpa és zab termékek zár alá vétele, igénybevétele és feldolgozásának szabályozása tárgyában kiadott 2490—1918. M. E. számú rendelet 10. §-a értelmében mindazokról, akik nem termelők, a hatóság megfelelő összeírást tartozik legkésőbb július hó 10-ig elkészíteni.

Felhívom tehát a nem termelő lakosságot, hogy az összeírás megajtése végett a városházán (az élelmezési ügyosztálynál) az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezék, mert másként a nem termelők számára szükséges gabonát nem tudja biztosítani.

Hangsúlyozom, hogy ebbe az összeírásba kizárólag csak a nem termelők vehetők fel, azoknak tehát, akik az 1918. évi termésről hasznbér, munkabér, aratórés, eséplőrész, konvenció, párbér vagy más természetbeni szolgáltatás fejében kap a termelőtől, buzát, rozst, kölest, tatarkát, árpát vagy zabot nem kell és nem is szabad jelentkezni, akkor sem, ha a kapott, illetőleg kilátásba helyezett természetbeni szolgáltatás nem fedezi az egész évi szükségletet.

A jelentkezés alkalmával mindenki hozza magával bevásárlási könyvecskéjét.

A jelentkezés betűszerinti sorrendje szigoruan betartandó. Aki a jelentkezés alkalmával foglalkozását, családtagjainak számát hamisan valja be, a legszigorubbant lesz büntetve.

A jelentkezés sorrendje:

Julius 6-án Sz, T.

Julius 7-én U, V, Z.

Makó, 1918, június hó 24.

Dr. Petrovics György
polgármester.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladó.

Értekezni lehet

Iritz Miksával.

5 ÉS FÉL LÁNC HERE

Szentlőrincen kaszálásra eladó.

Értekezni lehet Hajnal-u. 13. sz. a.

ÖZV. DR. KISS PÁLNÉVAL.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —

Iritz Sámuel özv. cég.

Figyelem!

Valódi

„Hardtmuth“ írónok

2-s és 3-s számú, legfinomabb noteszba való

„Kohinor“ tinta-ceruzák

esontvégi és „KOHINOR“ IRÓNOK érkeztek.

Sorvezető irodai alak.

Legjobb szórakoztató:

vető-kártya

tízféle felirással. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-u. 1. sz.

Papirkereskedésemben

mindenféle irodai papírok, u. m.: miniszter, famentes fehér és szürke fogalmi beszerezhető.

IRÓGÉP-PAPIR

kifogástalan minőség, a gépet nem rongálja, a betűk még régebbi használt gépeknél is tiszta, olvasható képet kapnak, ez a papír kizárólag írógéphez készült, azonban tollal is könnyen lehet írni rá, mert tiszta famentes.

LEVÉLPAPIROK

olcsó árban és tetszésszerű választásban.

REMEK

KÉPES-LAPOK

dus választékban. Legszebb olajos-festmények, tájképek és szebbnél-szebb felvételek.

Csomagoló- és itatópapírok

Tisztelettel

(MARJAI) KOVÁCS SÁNDOR, MAKÓ
SZEGEDI-UTCA 1. (Dégi István Ferenc bádógos házában).

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Szombaton, július 6-án

Július 6-án

A milliárdok világa:

Július 6-án

A FEKETE LORD

rejtélyes történet 5 felvonásban.

Írta és rendezte: HARRI PIEL.

Elsőrendű kiegészítő műsor.

EGY ELŐADÁS: Pontosan 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 5 órától.

Pénztárnyitás este 7 órakor.